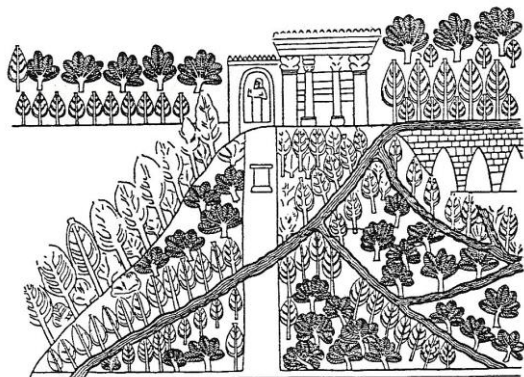

אמות המים לירושלים

בנימין טרופר

1. את שורת המבנים החיוניים האלה, הנושאים מים כה רבים, השווה אם תרצה לפירמידות הבטלות או לבנייני היוונים שפרסומם רב, אבל מועיל בהם – אין! (פרונטינוס, על האקוודוקטים, I, 16)

איור 1: תבליט אשורי מארמון נינווה מתאר גן מושקה באמצעות אמה, ראשית המאה השביעית לפני הספירה

2. להשבת בוסתני, הצבתי והובלתי תעלה למישור סביב נינווה... שפע מים העברתי מתוך הר טאש... עם אבנים ציפיתי תעלה ו"תעלת סנהריב" קראתי לה.

(פורבס, טכנולוגיה קדומה, עמ' 158)

3. פרה ושעיר המשתלח ולשון של זהורית באין מתרומת הלשכה כבש פרה וכבש שעיר המשתלח ולשון שבין קרניו ואמת המים וחומת העיר ומגדלותיה וכל צורכי העיר באין משירי הלשכה אבא שאול אומר כבש פרה כהנים גדולים עושין אותו משל עצמן: (משנה שקלים ד, ב)

4. תנו רבנן: חמש טבילות ועשרה קידושין טובל כהן גדול ומקדש בו ביום, וכולן בקדש בבית הפרוה, חוץ מראשונה שהיתה בחול על גבי שער המים, ובצד לשכתו היתה. אמר אביי: שמע מיניה עין עיטם גבוהה מקרקע עזרה עשרים ושלוש אמות. (בבלי יומא לא ע"א)

5. ופילאטוס התקין צינור מים לירושלים על חשבון כספי ההקדשות ומשך את ראשית הזרם ממרחק מאתיים ריס. אך היהודים לא היו מרוצים מעבודות המים, ורבבות הרבה של אנשים התגודדו וצעקו כנגדו שיפסיק את שבכוונתו לעשות, ואחדים עלבו את האיש בדברי גידופים, כדרכו של ההמון לעשות... (קדמוניות היהודים 18, ג, ב)

6. פלביוס אניאס סילנטריוס מודיע לבעלים, לאריסים ולאיכרים: דעו שהמלך האלוהי האדוק ציווה, שאין רשות לשום אדם לנטוע או לזרוע במרחק של 15 רגל מן האמה של המים, ואם מישהו ינסה לעבור על הצו, הוא צפוי לעונש מוות ורכושו יוחרם. מידת הרגל מצוירת למטה בדמות זו. (כתובת אבן מהמאה ה-6 מסביבות עין ערוב)

